

KULTUREN

Kv Apotekaren 11 (fd 9)

Fornlämning 73, Lunds stad,
Lunds kommun, Skåne län
Geoteknisk undersökning 2012

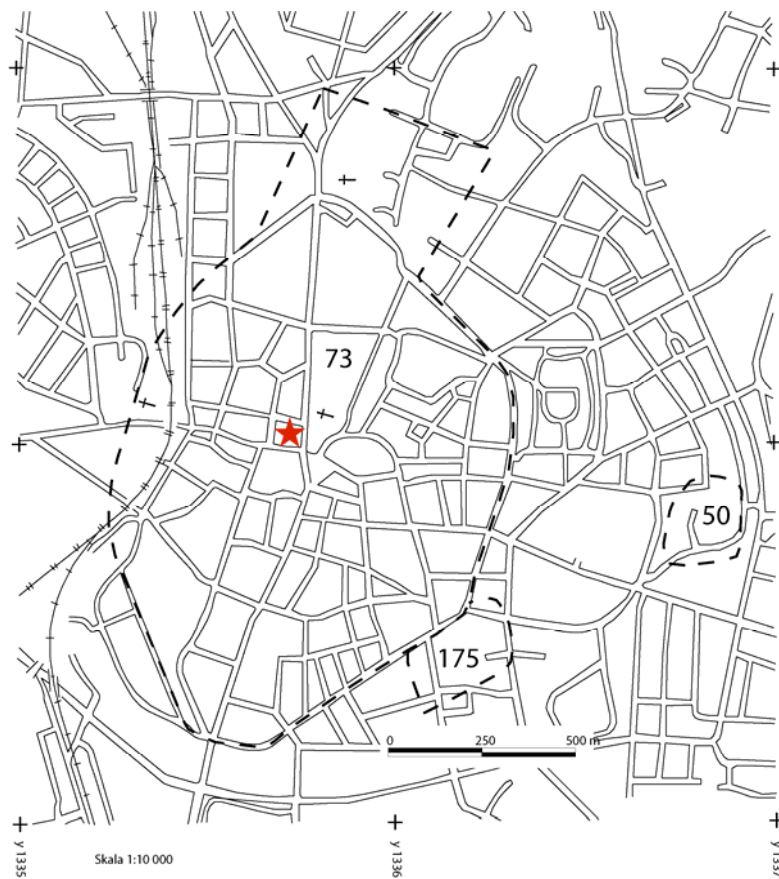
KULTURMILJÖRAPPORT 2013:2

GERTIE ERICSSON

KULTURHISTORISKA FÖRENINGEN FÖR SÖDRA SVERIGE

Innehåll

Inledning	3
Fornlämningsmiljö	4
Tidigare arkeologiska iakttagelser	7
Genomförande och resultat	8
Borrprov 1	8
Förslag till fortsatta åtgärder	10
Sammanfattning	10
Administrativa och tekniska uppgifter	11
Referenser	12

Figur 1. Lunds medeltida stad, fornlämning 73, med platsen för undersökningen markerad med röd stjärna.

Inledning

Paulssons Centrumfastigheter har ansökt om tillstånd till ingrepp i under mark dolda fasta fornlämningar, inom fastigheten Apotekaren 11 (fd 9) i Lund. Stora sprickor har upptäckts i fasaden och grundförstärkningsåtgärder kan bli aktuella. Fastigheten är centralt belägen i Lunds medeltida stadsområde, fornlämning 73. Den geotekniska undersökningen genomfördes 2012-11-30, enligt Länsstyrelsens beslut (lst.dnr: 431-26134-12).

Fornlämningsmiljö

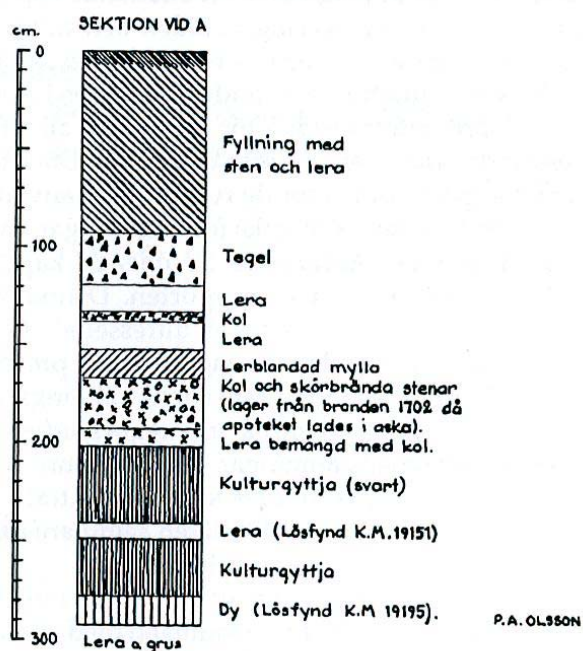
Kv Apotekaren är centralt belägen i Lunds medeltida stadsområde. Före reformationen ingick kvarteret i Sankt Clemens socken, med en sockenkyrka låg i den nordvästra delen av dagens kvarter (Andrén 1984 s 110). En rekonstruktion av tomt- och ägostruktur för förhållandena i Lund omkring år 1500, har sammanställts av Andrén och de aktuella tomterna omfattade under medeltiden S:t Clemens kyrka och kyrkogård, med tomtnumrering 285:1, väster, och 285:2, öster (Andrén 1984 s 110).

285:1	S:t Clemens kyrka och kyrkogård - den östra delen styckades av och bebyggdes. Följande uppgifter kan knytas till den östra delen
1546	Arrenderades av rådmannen Niels Sörensen.
1583	Nämns som Mads Hansens lergård.
-	Ägdes av Detlev (Clausen) Pottmager.
1649	Köptes av Jochum Gress (Carlquist 1923 s 25).
1480	På tomten har rakt över östdelen av den raserade kyrkan påträffats en keramikverkstad från 1600-talet (Blomqvist 1936).
285:2	Gård (Prebenda V Karup) S:t Clemens socken 1499—1595
-	Arrenderades av Trued Skomager.
1470	Arrenderades av Bent Esbernsen Skomager och hans hustru Marine. Gården låg söder om den gamla skolan.
1499	Arrenderades av Peder Bentsen och hans hustru Karine. Gården låg på hörnet mittemot den gamla skolan.
1545	Arrenderades på "evig tid" av Bodil Pedersdatter.
1552	Arrenderades på "evig tid" av Peder Andersen (Remsnider).
	Under senare hälften av 1500-talet delades gården i tre delar:
Norra delen	
-	Avstyckades 1577 och 1582. Det återstående beboddes av Peder Andersen (Remsnider).
1595	Arrenderades på "evig tid" av superintendenten Mogens Madsen.
-	Ärvdes av sonen Peder Mogensen.
1614-18	Betalade Peder Mogensen jordskyld.
-	Köptes av magister Axel.
-	Köptes av (apotekaren) Claus Bogförer.
1623/26-50	Betalade Claus Bogförer jordskyld.
1667	Var den norra delen av apotekaren Paul Ermans gård (Carlquist 1923 s 24).
Södra delen	
1577	Arrenderades på "evig tid" av Hans Hansen (skraedder).
1614-18	Betalade Sören Sörensen jordskyld.
1623/26	Betalade krämaren Hans (Nibaa) jordskyld.
-	Pantsattes till (Jost?) Krutmejer i Malmö.
-	Inlöstes av remsnidaren Hans Kobach.
1648	Köptes av apotekaren Paul Erman, utgjorde södra delen av hans gård (Carlquist 1923 s 24).
Västra delen	
1583	Arrenderades på "evig tid" av Thomes Sando och hans hustru Martine Bartholomeidatter.
1614- 1623/26	Betalade Povl Minnemand jordskyld.
1650	Betalade Henrik Pop jordskyld.
1670	Var en del av medicinprofessorn Rostius gård (Carlquist 1923 s 24).

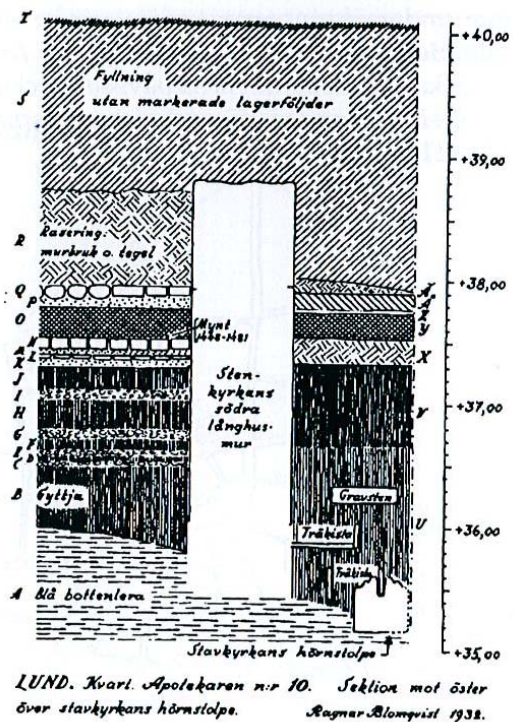
Figur 2. Alla kända ägare och boende på de aktuella tomterna. Rekonstruktion ur Andrén 1984.

Platsen för kyrkan och kyrkogården motsvaras idag av fastigheterna kv Apotekaren 9, 10 och 11. Kvarterets östra begränsning förändrades omkring år 1700 i samband med gatugenombrottet framför domkyrkan. Enligt ett förslag som upprättats av Erik Dahlberg förbands den norra och den södra delen av Kyrkogatan genom att kvartersmark omvandlades till gatumark (Bevaringskommittén 1981 s 32).

Tidigare arkeologiska undersökningar i kvarteret visar att området varit kontinuerligt bebyggt sedan 900-talets slut (Gardelin 2000 s 5). Resultaten från arkeologiska undersökningar som utfördes i området år 1932, 1935 och 1945 visade att en stavkyrka först uppfördes på platsen, vilken sen ersattes med en stenkyrka vid slutet av 1000-talet. Stenkyrkans ursprungliga kor har inte påträffats utan endast en senmedeltida ombyggnad i tegel. Undersökningsresultaten visade också att kyrkan hade haft ett sekundärt, kvadratisk västtorn. Runt kyrkan dokumenterades ca 40 gravar (Andrén 1980 s 60). Kyrkan och kyrkogården donerades år 1541 av kronan till stadens råd, för att bli det nya rådhuset. Kyrkobyggnaden revs och ett nytt rådhus uppfördes på dess grundmurar. Den nya byggnaden användes som rådhus fram till år 1586, då ett nytt rådhus byggdes vid Stortorget (Andrén 1984 s 110). Under medeltiden var ett flertal av kvarterets tomter i domkyrkans ägo. Senare styckades den östra delen av kyrkogården av och bebyggdes.

Figur 3. Sektionsritning från kv Apotekaren 3. Ritad av Pär Axel Olsson år 1909. Kulturens LA-arkiv.

Figur 4. Sektionsritning från kv Apotekaren 10, ritad av Ragnar Blomqvist år 1932-35. Kulturens LA-arkiv.

Figur 5. Kv Apotekaren med läget för borrrprovet på fastighet nr 11, markerat med en röd stjärna.

Tidigare arkeologiska iakttagelser

Under Kulturens tidiga antikvariska arbete köptes lösfynd in av anläggningsarbetare som utförde grävningarna i staden. Diverse fynd från grävningarna utanför apoteket Svanen, beläget vid Kyrkogatan, skänktes till Kulturen av Th. Westerström (Gardelin 2000 s 6). Förutom de nedan beskrivna undersökningarna har mindre observationer gjorts vid ingrepp i Lilla Fiskaregatan och Stora Gråbrödersgatan. I båda gatorna har man funnit delar av medeltida gatunivåer.

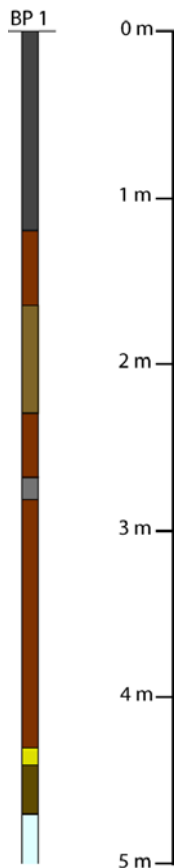
- Kv Apotekaren 3, år 1909: En schematisk skiss upprättades över kulturlagerbilden, av Pär Axel Olsson (figur 3).
- Kv Apotekaren 10, år 1910: En grundgrävning utfördes enligt stickgrävningsmetodiken. Det grävdes inte till botten på hela ytan och dokumentationen anpassades till byggnationen. Kulturlagerdjupet uppgavs vara 6,40 m. Iakttagelserna koncentrerades till bebyggelsepåsar och andra fasta lämningar som framkom (Gardelin 2000 s 6).
- Kv Apotekaren 10, år 1932-35: Undersökningarna kom att beröra S:t Clemens kyrka och dess omgivning. Den äldsta kyrkan var byggd i trä, men ersattes vid slutet av 1000-talet eller början av 1100-talet av en stenkyrka (Andrén 1980 s 60). Kulturlagerbilden dokumenterades schematiskt (figur 4) (Gardelin 2000 s 6).
- Kv Apotekaren 5 (idag kv Apotekaren 12, figur 5), år 1946: En arkeologisk undersökning utfördes i samband med en sänkning av ett källargolv. Vid undersökningen dokumenterades bland annat en träsyll från ett hus i resvirkeskonstruktion (Gardelin 2000 s 6).
- Kv Apotekaren 4 (idag kv Apotekaren 12, figur 5), år 1979-80: En arkeologisk undersökning utfördes inför tillbyggnaden av SE-banken. Grävningen utfördes med stickgrävningsmetod. De bebyggelseämningar som framkom daterades till perioden från 1000–1300-talet (Gardelin 2000 s 6).
- I hörnet av Lilla Fiskaregatan och Stora Gråbrödersgatan, år 1945: En gatunivå dokumenterades ca 3 m under dagens marknivå. Stenläggningen bestod av kullersten med stockar av al lagda på båda sidor (Gardelin 2000 s 7).
- Kv Apotekaren 7, år 1999: En arkeologisk slutundersökning genomfördes inför sänkning av ett källargolv. Kulturlagren grävdes inte i botten. Vid undersökningen framkom lämningar av flera mindre förrådshus från 1200-talets första hälft, samt odlingslotter. Vid den tiden anlades även en gränd som löpte från Stora Gråbrödersgatan in på tomten i östlig riktning. Vid mitten av 1200-talet användes en större del av ytan ut mot Stora Gråbrödersgatan för odling. Flera byggnader uppfördes under 1200-talets senare del och fram till 1300-talets mitt. Under perioden 1300-talets mitt fram till 1400-talets mitt dokumenterades fem hus varav tre varit samtida. Från 1500-talet fram till idag har tomten varit kontinuerligt bebyggd (Gardelin 2000 s 8ff).

Genomförande och resultat

Med anledning av kraftiga sprickor i fasaderna på flera byggnader i kv Apotekarens norra del, genomfördes en geoteknisk undersökning för att utreda orsakerna till de noterade sättningarna (figur 5). Tre borrhövar planerades. Den första borrhöven på innergården till fastigheten kv Apotekaren 3, visade att det fanns en källare under hela gården. Källaren var ca 2,50 m djup och med tanke på det stora kulturlagerdjup som noterats i kvarteret, bör den vara grundlagd på kulturlager. Det andra borrhövet ställdes in då det var förlagt till den ovan nämnda källaren. Det tredje borrhövet, nedan kallat borrhöv 1, togs på gården till fastigheten kv Apotekaren 11, invid fasaden. Vid en besiktning av källaren väster om borrhöven visade det sig att väggarna har satt sig medan golvet ligger kvar och därmed håller på att knäckas.

Borrhöv 1

Borrhövet togs ned till ett djup av 5 m. De översta 1,20 m bestod av sentida utjämningslager, vilka troligen lagts ut inför 1930-talets byggnation i kvarteret. Därunder framkom ett gödligt kulturlager, med hög organisk halt. Under detta dokumenterades ett kulturlager med bevarade träbitar och benmaterial. Vid ett djup av 2,68 m framkom vad som verkade vara fyllningar i en gödselgrop eller möjligen en delvis igenfylld brunn som sekundärt använts för att förvara gödsel i. Under det dokumenterades ett ca 0,10 m tjockt lerlager, som troligen fungerade som ett lock över de underliggande, illaluktande fyllningarna. Ned till ett djup av 4,30 m konstaterades fyllningar i en uttjänt brunn bestående av gödsel och latrinavfall innehållande mycket organiskt material som mossor, gödsel, träflis, och även benbitar. Förmodligen har den uttjänta brunnen fungerat som avstjäpningsplats för diverse avfall. Därunder påträffades ytterligare ett lerlock och under detta fanns ett avsatt lager, möjlig botten på brunnen. Blågrå moränlera noterades vid ett djup av 4,70 m.

Figur 6. Beskrivning av borrhov:

0–1,20 m raseringsmaterial/utjämningsmaterial, gult tegel, kalk, småsten, rött tegel blandat med brunrå humus, grovkornig, mager, fuktig och lös.

1,20–1,64 m brun humus, finkornig, fet, fuktig, kompakt, Gödligt med hög organisk halt. Fyllning i gödselstack eller gödlat odlingslager.

1,64–2,30 m grå humus, finkornig, mager, fuktig och lös. Inslag av träkol, småsten, träfibrer. Fyllning i gödselstack eller latrin.

2,30–2,68 m brun humus, finkornig, fet, fuktig och kompakt. Inslag av djurben, träflis, småsten. Fyllning i gödselstack eller latrin.

2,68–2,80 m grå lera, finkornig, fet, fuktig och kompakt. Lerlock som legat över något illaluktande som en latrin eller en gödselstack.

2,80–4,30 m brun humus, finkornig, fet, fuktig och kompakt. Fyllning i en sekundäranvänd brunn, då den gått ur bruk har gödsel förvarats där. Hög organisk halt. Inslag av träflis, mossa, benbitar.

4,30–4,40 m gul lera blandad med lite brun humus, finkornig, fet, fuktig och kompakt. Ytterligare ett lerlock.

4,40–4,70 m brunrå humus, finkornig, fet, fuktig och kompakt. Inslag av träkol. Antingen avsatt kulturlager i botten av en brunn, från dess brukningstid, men har samma karaktär som fossil åkermark.

4,70 m - blågrå moränlera.

Förslag till fortsatta åtgärder

Paulssons Centrumfastigheter har ansökt om tillstånd till ingrepp i under mark dolda fasta fornlämningar, inom fastigheten Apotekaren 11 (fd 9) i Lund. Stora sprickor har upptäckts i fasaden och grundförstärkningar kan bli aktuella. Fastigheten är centralt belägen i Lunds medeltida stadsområde, fornlämning 73.

Alla byggnader och källare är grundlagda på medeltida kulturlager, och om grundförstärkningar ska göras bör förslagen utvärderas ur ett bevarandeperspektiv för att inte dessa kulturlager ska påverkas negativt, genom en accelererad nedbrytning. Grundförstärkningsförslaget bör tas fram i samråd med antikvarisk kompetens.

Sammanfattning

Paulssons Centrumfastigheter har ansökt om tillstånd till ingrepp i under mark dolda fasta fornlämningar, inom fastigheten Apotekaren 11 (fd 9) i Lund. Stora sprickor har upptäckts i fasaden och grundförstärkningar kan behöva göras. Fastigheten är centralt belägen i Lunds medeltida stadsområde, fornlämning 73. I det nordvästra hörnet av kvarteret har lämningar av S:t Clemens kyrka och kyrkogård påträffats, samt även kyrkans föregångare av trä.

Tre borrhövar planerades. Den första borrhöven på innergården till fastigheten kv Apotekaren 3, visade att det fanns en källare under hela gården. Källaren var ca 2,5 m djup och med tanke på det stora kulturlagerdjup som noterats i kvarteret, bör den vara grundlagd på kulturlager. Det andra borrhövet ställdes in då det var förlagt till den ovan nämnda källaren. Det tredje borrhövet togs på gården till fastigheten kv Apotekaren 11, invid fasaden. Vid en besiktning av källaren väster om borrhöven visade det sig att väggarna har satt sig medan golvet ligger kvar och därmed håller på att knäckas.

Borrhövet togs ned till ett djup av 5 m. De översta 1,20 m bestod av sentida utjämningslager, vilka troligen lagts ut inför 1930-talets byggnation i kvarteret. Därunder framkom ett gödligt kulturlager, med hög organisk halt. Under detta dokumenterades ett kulturlager med bevarade träbitar och benmaterial. Vid ett djup av 2,68 m framkom vad som verkade vara fyllningar i en gödselgrop eller möjligen en delvis igenfylld brunn som sekundärt använts för att förvara gödsel i. Under det dokumenterades ett ca 0,10 m tjockt lerlager, som troligen fungerade som ett lock över de underliggande, illaluktande fyllningarna. Ned till ett djup av 4,30 m konstaterades fyllningar i en uttjänt brunn bestående av gödsel och latrinavfall innehållande mycket organiskt material som mossa, gödsel, träflis, och även benbitar. Förmodligen har den uttjänta brunnen fungerat som avstjälningsplats för diverse avfall. Därunder påträffades ytterligare ett lerlock och under detta fanns ett avsatt lager, möjlig botten på brunnen. Blågrå moränlera noterades vid ett djup av 4,70 m.

Administrativa och tekniska uppgifter

Länsstyrelsens beslut, dnr	431-26134-12	Fornlämning nr/art	RAÄ 73:1
Socken/stad	Lund	Socken-/Stadsnr	1298
Landskap	Skåne	Län	Skåne
Kommun	Lund	Trakt/kvarter/fastighet	Kv Apotekaren 11

Typ av exploatering	Geoteknisk undersökning
Uppdragsgivare	Paulssons centrumfastigheter
Typ av undersökning	Arkeologisk förundersökning
Ansvarig institution	Kulturen
Fältarbetsledare	Gertie Ericsson
Övrig personal	-
Fältarbetstid	2012-11-30

Fälttid	
Arkeolog	1 h
Maskin	-

Undersökningens omfattning	
Yta	1 borrhprov
Kubik	-
Schaktmeter	-

Kostnad för arkeologi	
Fältarbete	1x650= 650 SEK
Rapport	4x650= 2 600 SEK
Analys	-
Övrigt	-
Summa:	3 250 SEK

Kostnad övrigt	
Maskiner	-
Bodar	-
Övrigt	-
Summa	-

Summa, faktisk	3 250 SEK
Summa, beslutad	Enligt löpande kostnad

Fyndmaterial (förvaring m.m.)	Inga fynd tillvaratogs
Arkivmaterial, förvaring	Kulturens LA-arkiv under fastighetsbeteckningen
Ritningar, dokumentation	1 sektionsritning, skala 1:20
Foto	10 digitala fotografier
Analys	-
Övriga upplysningar	-

Referenser

Andrén, A: 1980. Riksantikvarieämbetet och Statens historiska Museer Rapport, *Medeltidsstaden 26*. Göteborg.

Andrén, A. 1984. *Lund. Tomtindelning , ägostruktur, sockenbildning*. RAÄ & SHM rapport. Medeltidsstaden 56. Stockholm.

Bevaringskommittén. 1981. *Lunds stadskärna*. Bevaringsprogram. Clemens och Drottens rotar. Lund 1981.

Carlquist, G. 1923. Lund på 1690-talet. 1 Klemens och Drottens rotar (skrifter utgivna av föreningen Det Gamla Lund V).

Gardelin, G. 2000. Kv Apotekaren 7, Lund. Arkeologisk undersökning 1999. Lunds kommun, Skåne. *Arkeologiska rapporter från Lund, nr 23*. Kulturen, enheten för kulturhistoria och kulturmiljö.

I serien arkeologiska arkivrapporter från Lund har utgivits:

2012

- Nr 396 Kv Galten 8, Lund. Arkeologisk förundersökning 2011. Aja Guldåker.
Nr 397 Stora Råby 34:11 Stora Råby bytomt RAÅ 10:1 Stora Råby. Arkeologisk förundersökning 2011. Ivan Balic.
Nr 398 Kv Saluhallen 1 & Innerstaden 2:1. Arkeologisk förundersökning 2011. Jan Kockum.
Nr 399 Kv Agardh 9, Lund. Geoteknisk provborring 2011. Ivan Balic.
Nr 400 Kv Katedralskolan 5, Lund. Arkeologisk förundersökning 2011. Aja Guldåker.
Nr 401 Igelösa 16:6, Igelösa bytomt, RAÅ 16, Igelösa socken. Arkeologisk förundersökning 2011. Aja Guldåker.
Nr 402 Kv Saluhallen 1, Lund. Arkeologisk förundersökning 2010. Gertie Ericsson.
Nr 403 Kv Sankt Thomas 33, Lund. Arkeologisk förundersökning 2011. Aja Guldåker.
Nr 404 Kv Sankt Thomas 34, Lund. Arkeologisk förundersökning 2011. Aja Guldåker.
Nr 405 Kv Studenten 6, Lund. Arkeologisk förundersökning 2012. Aja Guldåker.
Nr 406 Kv Absalon 5, Arkeologisk förundersökning 2012. Jan Kockum.
Nr 407 Wilses trädgård på Spydebergs prästgård. Arkeologisk förundersökning 2011. Aja Guldåker.
Nr 408 Kv Saluhallen 1, Lund. Arkeologisk förundersökning 2012. Ivan Balic.
Nr 409 Kv Myntet 29, Lund. Arkeologisk förundersökning 2012. Jan Kockum.
Nr 410 Kv Katedralskolan 8, Lund. Arkeologisk förundersökning 2011. Gertie Ericsson.
Nr 411 Kv Paradis 37 & 38, Lund. Arkeologisk förundersökning 2011. Gertie Ericsson.
Nr 412 Kv Bytarebacken 31, Lund. Geoteknisk provborring 2011. Gertie Ericsson.
Nr 413 Dalby kyrkas kyrkogård, Dalby socken, Lunds kommun. Arkeologisk förundersökning 2010. Gertie Ericsson.
Nr 414 Kv Rundkyrkan 1, fornlämning nr 93, Södra Sandby socken, Lunds kommun. Geoteknisk provborring 2010. Gertie Ericsson.
Nr 415 Kv Saluhallen 1, Mårtenstorget, Lund. Arkeologisk förundersökning 2010-2012. Claes Theliander.
Nr 416 Stora Råby 34:6, fornlämning nr 10 i Stora Råby socken, Lunds kommun. Arkeologisk förundersökning 2009-2010. Adam Bolander.
Nr 417 Hoby 19:2 och Hoby 24:2, fornlämning nr 31 i Västra Hoby socken, Lunds kommun. Arkeologisk förundersökning 2009-2010. Adam Bolander och Gertie Ericsson.
Nr 418 Kv Paradis 56, Lund. Arkeologisk förundersökning 2012. Ivan Balic.
Nr 419 Kv Brunius 16, Lund. Arkeologisk förundersökning 2010. Gertie Ericsson.
Nr 420 Kv Garvaren 20, Lund. Geoteknisk provborring 2011. Gertie Ericsson.
Nr 421 Kv Tegnér 2, Lund. Arkeologisk förundersökning 2011. Gertie Ericsson.
Nr 422 Innerstaden 2:1 och 3:32, Lund. Arkeologisk förundersökning 2010. Gertie Ericsson.
Nr 423 Kv Germantska lyckan 19, Lund. Arkeologisk förundersökning 2009. Gertie Ericsson.
Nr 424 Kv Maria Magle 9, Lund. Geoteknisk undersökning 2012. Gertie Ericsson.
Nr 425 Kv Agardh 9, Lund. Arkeologisk förundersökning 2012. Nicklas Kronroth.
Nr 426 Botan M17:504, Lund. Arkeologisk förundersökning 2012. Aja Guldåker.
Nr 427 Kv Tegnér 1, Lund. Arkeologisk förundersökning 2012. Aja Guldåker.
Nr 428 Kv Germantska lyckan 19, Lund. Arkeologisk förundersökning 2010-2012. Aja Guldåker.
Nr 429 Kv Maria Magle 9, Lund. Arkeologisk förundersökning 2012. Aja Guldåker.
Nr 430 Stora Råby 36:18, fornlämning nr 10 i Stora Råby socken, Lunds kommun. Arkeologisk förundersökning 2012. Aja Guldåker.
Nr 431 Kv Maria Magle 9, Lund. Arkeologisk förundersökning 2012. Aja Guldåker.
Nr 432 Flyinge 22:40, Fornlämning 80,81 i Södra Sandbys socken, Lunds kommun. Arkeologisk förundersökning 2012. Aja Guldåker.
Nr 433 Kv Toppen 1-2, Lund. Geoteknisk undersökning 2012. Nicklas Kronroth.
Nr 434 Kv Paradis 60, Lund. Arkeologisk förundersökning 2012. Aja Guldåker.
Nr 435 Kv Paradis 61, Lund. Geoteknisk undersökning 2012. Gertie Ericsson.
Nr 436 Hardeberga 22:1, fornlämning nr 25 i Hardeberga socken, Lunds kommun. Arkeologisk förundersökning 2012. Aja Guldåker.
Nr 437 Kv Winstrup 11, Lund. Arkeologisk förundersökning 2012. Aja Guldåker.
Nr 438 Kv Carl Holmberg 3, Lund. Arkeologisk förundersökning 2012. Aja Guldåker.
Nr 439 Kv Myntet 29, Lund. Arkeologisk förundersökning 2012. Aja Guldåker.

Arkeologiska arkivrapporter från Lund har övergått i serien Kulturmiljörapporter fr.o.m. 2013.

I serien Kulturmiljörapporter har utgivits:

2013

- 2013:1 Kv Billegården 21, Lund. Geoteknisk undersökning 2012. Gertie Ericsson.
2013:2 Kv Apotekaren 11 (fd 9), Lund. Geoteknisk undersökning 2012. Gertie Ericsson.